

Het Goede Zoeken

Ik geloof het allemaal niet meer zo. Niet dat ik er actief tegen ben of een bewuste keus tegen God heb gemaakt, maar ik ben gewoon afgehaakt. Ik kom al jaren niet meer in een kerk. Dit is niet alleen mijn verhaal, dit is ook het verhaal van veel mede-millennials. Waarom ik dan toch theoloog ben geworden?

Ik zag een heleboel theologen in de kerk, maar ik wil een theoloog zijn voor de groep waar ik bij hoor: postmoderne seculiere millennials. Wij hebben net zo goed een zoektocht naar zingeving en geloof, maar doen dat op een andere manier. Let wel, niet om religie weer hip en interessant te maken. Het gaat me niet om het voortbestaan van een systeem. Mij gaat het om de enorme vraag die zo duidelijk leeft in de samenleving: hoe leef ik betekenisvol? Om al die mensen die struggelen om betekenis te vinden in een individualistische samenleving. Dat ziet er zo uit:

“We imagine a world in which the vast majority of people wake up every day inspired, feel safe wherever they are and end the day fulfilled by the work they do.”

Dit is de kernzin van het bedrijf van Simon Sinek, een grote stem in de business en leiderschap wereld. Bij Sinek hoorde ik voor het eerst iemand praten over geloof en zingeving buiten de religieuze wereld. Zijn visie: iedereen heeft een WHY, een geloof in een betere wereld. Als iedereen leeft volgens die persoonlijke WHY, dan veranderen we samen deze wereld in een betere plek.

Daar geloof ik ook in. Dat is wat voor mij theologie betekent: de zoektocht naar het goede. Zoeken naar het goede leven en een betere wereld. Als theoloog help ik mensen om me heen om hun geloof concreet te maken, woorden te geven, en zo samen te werken aan een betere wereld. Voor mij is het seculiere theoloog zijn ook nog een zoektocht. Dat doe ik bijvoorbeeld bij de PopUpkerk. Dat is kerk voor niet-religieuze mensen op een niet-religieuze plek. Daarin nemen we een bijbeltekst en door middel van kunst en experiment kijken we of die tekst nog iets van waarde bevat voor ons vandaag, anders gooien we hem weg. Na 4 jaar PopUpkerk heb ik in ieder geval dit geleerd over een theologie voor de seculiere postmoderne mens:

1. De zoektocht naar het goede stopt nooit.

Als je het veel mensen vraagt (gelovig of niet), denken ze bij geloof al snel aan het hebben van bepaalde standpunten of overtuigingen. Geloven betekent dat je een bepaalde mening hebt over hoe het universum in elkaar steekt. Al duizenden jaren zoeken mensen naar wat goed is. Ontzettend veel boeken zijn er geschreven over die vraag met minstens zoveel meningen. De postmoderne mens weet inmiddels: er is niet één antwoord op die vraag. Geen ultieme overtuiging of oplossing. Het is een persoonlijke zoektocht die elke dag weer anders is. Dat betekent dat we geloven moeten gaan herdefiniëren.

Geloof gaat over die diepere laag van zoeken naar het goede. Dat doet iedereen. Overtuigingen zijn daarin niets meer dan wat wij denken dat de beste weg richting die betere wereld inhoud. Of je nu links of rechts stemt, christelijk, boeddhistisch of seculier bent, wat ons bindt is die zoektocht naar het goede. Die zoektocht is oneindig, niemand hoeft te winnen, dus we kunnen elkaar gaan zien als medestanders in plaats van tegenstanders. Die zoektocht kan dus met iedereen! Samen zoeken naar het goede. Nooit stoppen.

2. Alles wat je vindt moet je weer kunnen loslaten.

Midden in de lockdown afgelopen jaar was ik, net als iedereen neem ik aan, hard op zoek naar manieren om met de situatie om te gaan. Elke keer dat ik wat vond dacht ik: dit is het, dit gaat de situatie beter maken. Een ochtend routine, discord server met vrienden, wekelijkse online koffie meetings, een werkplek buiten huis, een nieuwe hobby. Elke keer was het ook wel even leuk, maar de situatie helemaal oplossen deed het natuurlijk niet.

In de zoektocht naar het goede vinden we ook vanalles. Voor de een is dat vegetarisch eten, voor de ander is het bezoeken brengen aan wie dat nodig heeft of rust vinden in meditatie en yoga. In ons enthousiasme kunnen we zo overtuigd zijn van iets dat we stoppen met open staan voor nieuwe ideeën en vast gaan zitten in die ene oplossing. Dit is het tweede dat ik leerde: het is belangrijk om alles wat we vinden op die zoektocht ook weer los te kunnen laten. Als het echt goed is vinden we het op een andere plek wel weer terug.

Met die twee 'dogma's' ga ik de komende tijd verder experimenteren. Op zoek naar een theologie voor de seculiere, postmoderne Nederlander. Op zoek naar het Goede. Door te spelen met religieuze teksten, rituelen en kunst. Zo maken we samen deze wereld tot een betere plek. Dat is namelijk wat ik ten diepste geloof: dat morgen een beetje beter kan zijn dan vandaag.